



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 103/2011-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť J. B., B., zastúpeného advokátkou Mgr. I. Š., P. Ú., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní o žiadosti o prepustenie z väzby a jej nahradenie písomným sľubom vedenom pod sp. zn. 0 Tp 526/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. marca 2011 doručená sťažnosť J. B., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou Mgr. I. Š., v ktorej namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej

len „okresný súd“) v konaní o žiadosti o prepustenie z väzby a jej nahradenie písomným sľubom vedenom pod sp. zn. 0 Tp 526/2010.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 4. októbra 2010 okresnému súdu žiadosť o prepustenie z väzby a ponúkol písomný sľub ako náhradu väzby. Okresný súd uznesením sp. zn. 0 Tp 526/2010 z 22. októbra 2010 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) žiadosť sťažovateľa zamietol a písomný sľub neprijal.

Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú písomne odôvodnil podaním z 25. októbra 2010. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) o jeho sťažnosti rozhodol uznesením sp. zn. 3 Tpo 71/2010 z 12. novembra 2010 tak, že prvostupňové uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Podľa sťažovateľa okresný súd rozhodol o jeho žiadosti o prepustenie z väzby až 16. februára 2011. V uvedenom postupe okresného súdu vidí sťažovateľ porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľ tiež poukázal na skutočnosť, že okresný súd dosiaľ nereagoval ani na jeho sťažnosti na prietahy v konaní, ktoré podal 13. decembra 2010 a 14. februára 2011.

Sťažovateľ tiež uviedol, že netrvá na ústnom prerokovaní sťažnosti a „*vzhľadom k tomu, že väzba predstavuje výrazné obmedzenie osobnej slobody a malo by sa aj v zmysle zákona rozhodovať o nej prednostne a urýchlene*“, požiadal aj o priznanie finančného zadosťučinenia.

Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľa J. B., nar..., bytom B. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I vo veci rozhodovania o žiadosti o prepustenie na slobodu zo dňa 04. 10. 2010 bolo porušené.

2. J. B., nar..., bytom B. priznáva finančné zadostučinenie vo výške 1.000,- EUR, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. Okresný súd Bratislava I je povinný uhraditiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 261,82 EUR na ucet jeho právného zástupcu Mgr. I. Š., a to do 15 dni odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo pravnickych osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorich predpisov (dalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd navrh na zacatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa skúmajúc, či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde moze ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania navrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, navrhy, ktoré nemajú náležitosti predpisane zákonom, neprípustné navrhy alebo navrhy podane niekým zjavne neoprávneným, ako aj navrhy podane oneskorene. Ústavný súd moze odmietnuť aj navrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu je tiež posúdiť, či tento nie je zjavne neopodstatnený. V súlade s judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť okrem iného aj vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní o svojej žiadosti o prepustenie z väzby a jej nahradenie písomným sľubom.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu právo na osobnú slobodu je garantované v čl. 17 ods. 5 ústavy a je v ňom obsiahnuté aj právo obvineného iniciovať konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho väzby a nariadil prepustenie obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie sa môže v zákonom určených prípadoch podmieniť zárukou. Obsah označeného ustanovenia ústavy korešponduje právam vyplývajúcim z čl. 5 ods. 4 dohovoru (napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, III. ÚS 424/08).

Súdne preskúmanie zákonnosti pozbavenia osobnej slobody kladie nároky (okrem iného) na rýchlosť tohto preskúmania. Rovnako to platí aj v prípade osobitného typu väzobného konania, predmetom ktorého je preskúmanie žiadosti o nahradenie väzby zárukou [záruka subjektu, písomný sľub, peňažná záruka (napr. III. ÚS 424/08)].

Rozhodovacia činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva jednoznačne vymedzila záver, že záruky čl. 6 dohovoru sa v „trestných“ veciach týkajú len konaní, v ktorých sa rozhoduje o „oprávnenosti“ obvinenia („bien-fondé“), a nevzťahujú sa na mnohé konania súvisiace s trestným stíhaním, ktorých predmetom nie je rozhodovanie o oprávnenosti obvinenia, t. j. rozhodovanie o vine a treste. Vychádzajúc z uvedeného režimu čl. 6 dohovoru nepodlieha (okrem iného) rozhodovanie o väzbe (Neumeister c. Rakúsko z 26. júna 1968 a Matznetter c. Rakúsko z 10. novembra 1969). Procesné garancie pri súdnej kontrole väzby poskytuje čl. 5 ods. 4 dohovoru.

Obdobne na to poukazuje judikatúra ústavného súdu, podľa ktorej konania všeobecných súdov, ktorými sa rozhoduje o väzbe, nie sú konaniami o trestnom obvinení samotnom (konaniami vo veci samej týkajúcimi sa viny obvinenej osoby) a ani konaniami o právach alebo záväzkoch občianskoprávneho charakteru, na ktoré sa vzťahuje čl. 6 ods. 1 dohovoru. V rámci konania o väzbe preto nemôže dôjsť k porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 5 dohovoru (napr. I. ÚS 200/06, III. ÚS 277/07).

Pokiaľ ide o vzťah čl. 48 ods. 2 ústavy upravujúceho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a ustanovení čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy týkajúcich sa špecificky základného práva na osobnú slobodu, ústavný súd konštatoval, že čl. 17 ústavy zahŕňa základné hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Táto súdna ochrana zahŕňa základné procesné garancie spravodlivého súdneho konania s prihliadnutím na povahu a účel konania o väzbe, vrátane práva na urýchlene konanie (čo platí aj vo vzťahu k uvedenému čl. 5 ods. 4 dohovoru), a preto sú na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikovateľné špeciálne ustanovenia čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 48 ods. 2 ústavy (analogicky napr. III. ÚS 68/08, III. ÚS 383/09, IV. ÚS 327/07, III. ÚS 304/06, III. ÚS 195/2010).

Ústavný súd zdôrazňuje, že s prihliadnutím na skutočnosť kvalifikovaného právneho zastúpenia sťažovateľa, z hľadiska vymedzenia sťažnostnej námietky príslušným článkom

ústavy a dohovoru prihliadal, vychádzajúc z princípu viazanosti návrhom na začatie konania v zmysle ustanovenia § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde, na petit sťažnosti, v ktorom sťažovateľ subsumoval svoje námietky pod čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Pokiaľ sťažovateľ poukazuje na tú skutočnosť, že predseda okresného súdu jeho sťažnosti na prietahy v konaní z 13. decembra 2010 a 14. februára 2011 nevybavil, ústavný súd nie je kompetentný preskúmavať v tomto smere postup všeobecných súdov.

Na základe týchto skutočností odmietol ústavný súd sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi sťažnosťou napadnutým postupom okresného súdu v konaní o väzbe a obsahom čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. apríla 2011